

Bělohradské listy

Vydáno 23. 9. 2011 • Ročník XI • Cena 16 Kč

5 / 2011

Pěstitel kaktusů

Hornověští hasiči

Kilimandžáro - Tanzánie

Objektivem Bělohradských listů

Beseda s herci filmu Školní výlet

Věra
Martinová

Plastic People of the Universe

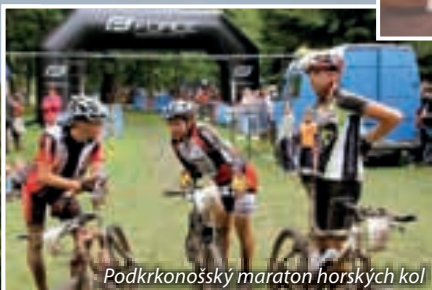
Z natáčení filmu Školní výlet

Jam & Bazar

Zahájení školního roku

Podkrkonošský maraton horských kol

BĚLOHRADSKÉ LISTY

Časopis Bělohradu a okolí 5/2011

- 2 **OBJEKTIVEM
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ**
- 3 **DÁVNÁ BĚLOHRADSKÁ
ČERNÁ KRONIKA**
(SVATOPLUK HRNČÍŘ)
- 4 **ZEPTALI JSME SE ZA VÁS**
- 5 **STAROSTA ODPOVÍDÁ
ZM INFORMUJE**
- 6-7 **PĚSTITEL KAKTUSŮ**
(ANTONIE VANIŠOVÁ)
- 8-9 **HORNOVEŠTÍ HASIČI**
(LADISLAV STUHLÍK)
- 10-11 **KILIMANDŽARO - TANZÁNIE**
(PAVEL ŠUBR)
- 12-13 **ÚZEMNÍ PLÁNY MĚSTA**
(PAVEL ŠUBR)
- 14 **PARAGLIDING A JOSEF RÝDL**
(EDUARD ČELIŠ)
- 15 **SKAUTSKÝ TÁBOR STRMÁ STRÁŇ**
- 16-17 **POUSTEVNÍK NA PAVUČINÁCH**
(JOSEF ŠPŮR)
- 18 **Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ**
- 19 **UDÁLOSTI – ZAJÍMAVOSTI**
- 20-21 **PODKRKOŇSKÝ MARATON**
(PAVEL ŠUBR)
- 22 **HOŘEŇÁK V ITÁLII**
(KOLEKTIV)
- 23 **KILIMANDŽARO - TANZÁNIE**
(MICHAL PAĐOUR)

FOTOGRAFIE NA OBÁLCE

STRANA 1
ALENA FLÉGLOVÁ
NA BĚLOHRAD

STRANA 24
JAN KRÁČMAR
OBYVATEL ZÁMECKÉHO PARKU

DALŠÍ ČÍSLO
BĚLOHRADSKÝCH LISTŮ
VYJDE 25. 11. 2011

Bělohradské listy
Vydává Město Lázně Bělohrad
Vychází jako dvouměsíčník
Redakční rada: Ladislav Stuhlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš,
Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Svatopluk Hrnčíř, Václav
Lejdar, Josef ŠpŮr, Ing. Pavel Šubr, Mgr. Antonie Vanišová.
Povoleno MK ČR pod č. E 10901
Adresa: **Město Lázně Bělohrad**
Městské kulturní středisko,
Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad
Telefon: 739 629 482, Fax: 493 792 484
E-mail: mks@lazne-belohrad.cz
Grafika, sazba a tisk: tiskárna ARPA,
Kotkova 792, Dvůr Králové n. L.

DÁVNÁ BĚLOHRADSKÁ ČERNÁ KRONIKA

Téměř vždy, když jsme na svých klukovských toulkách mijeli rybník Hluboký, někdo z nás prohodil: „Tady se utopila císařovna.“

V hlavě mi však brzy začalo vrtat, proč se manželka panovníka vydala až sem, aby tu ukončila život. Teprve po letech jsem se dozvěděl, že šlo o paní Císařovou, rozenou Likovskou, manželku hostinského Císaře, a že k tomu došlo kvůli rodinným neshodám.

Z vyprávění starších pamětníků jsme se dozvěděli, že o jedné byšické pouti se na nedaleké Homolce z nešťastné lásky zastřelil nějaký Lánský. Na tomto vrcholku stávala menší dřevěná rozhledna - hláska, ze které, jak zaznamenal brtevský kronikář, novodvorský šafář svolával Brteváky na robotu. Hláska později zchátrala a zanikla.

Podobný případ se stal u Dolní Nové Vsi v lesíku Na království. Postřelil se tam nerozumný osmnáctiletý výrostek Franta Novotných. Mladík totiž navštívil jedno spiritistické sezení, kde mu medium předpovědělo, že ve svém příštím životě bude hrabětem. Aby tuto skutečnost uspil, rozhodl se, že jí vyjde vstříc. Opatřil si revolver, ale moc s ním zacházet neuměl. Naštěstí se pouze postřelil a uzdravil. A jedna výhoda celého činu se dostavila. Poněkud zmoudřel.

Jednoho dne v květnu roku 1897 jsme si na Třetí straně všimli, že Javorka nebezpečně stoupá. Kalné, prudké vlny unášely jehličí, roští a vše, co kdesi nahoře spláchly. „Jde velká voda!“ ozýval se křik a já užasle pozoroval, že cestou pobrala psi boudu, lavici, dokonce kolíbku, další nábytek a hlavně polena a klády. Javorka se rozlévala z řečiště, vnikala do domů stojících u břehu, vyhrkla na ulici a zastavila se metr od naší chalupy (č. 48). Zmatek a volání sílilo, ale voda naštěstí začala opadávat.

Domek číslo 116 na Třetí straně, kde se říkalo „U Hrnčířů na ostrově“, byl zaplaven a jeho majitelé, bratři Hrnčířové, zápolili s připlouvajícími kládami. Jan Hrnčíř jednu z nich přivázal k ovocnému stromu na dvorku, když tu šel kolem starosta. „Co vás to napadá,“ křikl, „kládu si nemůžete přivlastnit!“ Hrnčíř se dopálil: „Já o ni nestojím, jen jsem ji zachytil, když už sem připlavala. Ale když myslíte, ať si plave dál!“ Popadl sekeru, přetřel provaz a kláda sklouzla do Javorky. Kam doplavala nevím. Nevím ani, proč právě tento výjev z „velké vody“ mi uvízl v paměti. Ostatně nevím ani, jestli Hrnčířové z ostrova byli naši příbuzní. Inu, byl jsem tehdy ještě malý kluk.

Ze vzpomínek Bohuslava Hrnčíře (1890 - 1977)

Na snímku dřevěná rozhledna – hláska, která stávala na Homolce

Zeptali jsme se za vás

Jak se vyvíjí situace kolem odstranění staré ekologické zátěže v areálu firmy DEPRAG CZ a.s.?

V současné době byl vypracován a schválen aktualizovaný projekt dokumentace sanačního zásahu. Na základě souhlasného stanoviska všech zúčastněných podniků především Ministerstvo financí ČR ve spolupráci s firmou DEPRAG CZ a.s. veškeré kroky k zahájení sanačních prací. Přál bych si, aby do konce roku 2011 byla zahájena vlastní sanace.

Na hlavní budově firmy DEPRAG probíhají stavební práce. O co se jedná?

Firma DEPRAG CZ a.s. se rozvíjí, to znamená nakupuje především nové stroje, výrobní technologie, měřicí zařízení a investuje také do budov a nového vytápění. V tomto roce dokončuje projekt EKO-ENERGIE, který se týká zateplení hlavní administrativní budovy včetně fasády, výměny topení s využitím odpadního tepla z kalírny a kompletní výměny všech oken. Dotace na projekt EKO-ENERGIE ve výši 40 % je hrazena ze strukturálních fondů EU po ukončení projektu. Veškeré investice jsou hrazeny 100 % firmou, bez úvěrů a vedou k dalšímu zvýšení konkurenceschopnosti firmy ve světě. Provedenými opatřeními uspoří firma minimálně 664 GJ za rok, což znamená přibližně 400 000 Kč/rok, které nevydá za topení a elektrickou energii. Firma DEPRAG CZ, a.s. má nejen kvalitní výrobní program, ale samozřejmě také spolehlivé a vysoce kvalifikované zaměstnance, kteří se plánovitě zdokonalují. Firma má díky kvalitním výrobkům dostatek zakázek a dochází k postupnému zvyšování počtu zaměstnanců. Firma je stabilní a má potenciál dalšího růstu.

Ing. Jiří Kotyška, ředitel DEPRAG CZ a.s.,

foto: Ladislav Stuchlík

Ve městě se rozšířila nabídka kontejnerů na tříděný odpad.

Kam mohou nyní občané odkládat starý textil, elektrospotřebiče, plasty, nápojové kartony či papír?

Kontejnery na textil

V Lázních Bělohradě mají občané možnost třídít odpad stále kvalitněji. Od letošního června jsou zde umístěny speciální kontejnery bílé barvy, určené pro odkládání textilu a párované obuvi, které dodala na vlastní náklady společnost DIMATEX CS s.r.o. a zajišťuje jejich svoz. Část z těchto textilních materiálů a obuvi se recykluje a část se předává charitativním organizacím. Tyto kontejnery naleznete na stávajících stanovištích separovaného odpadu a to na náměstí K. V. Raise u č.p. 28, za prodejnu Jednota a v Zámecké ulici. Přesný popis, jak kontejnery použít, je uveden na štítku každého z nich. Město, které s touto novou službou má nulové náklady, tak ušetří na kapacitě kontejnerů určených pro ukládání smíšeného odpadu.

Elektrospotřebiče

Vylepšením v oblasti třídění komunálních odpadů je dále nový E-domek ve sběrném dvoře. E-domek dostalo město zdarma od

firmy Asekol s.r.o. v měsíci srpnu pro skladování nefunkčních elektrospotřebičů, jako jsou např. televize, monitory, rádia, telefony, apod. Odvoz, zpracování a recyklace sebraných elektrozařízení je rovněž zdarma.

Další firmou, zajišťující bezplatný odběr elektrozařízení ze sběrného dvora, je firma Elektrowin a.s. Tato firma zabezpečuje bezplatný zpětný odběr kuchyňských spotřebičů, jako jsou například: sporáky, trouby, plotny, ruční šlehače, ale i chladicí techniky – chladniček, mrazniček a dalších.

Separovaný odpad - plasty, nápojové kartony a papír

Naše město též umožňuje občanům třídít odpad do speciálních, barevně rozlišených pytlů, které jsou k dostání zdarma na městském úřadě nebo ve sběrném dvoře. Jedná se o žluté pytle na sběr plastových lahví a oranžové pytle na sběr „tetrapacků“ – nápojových kartonů. Naplněné pytle občané odvázejí do sběrného dvora. Jsme velmi potěšeni, že si toto třídění již mnoho občanů oblíbilo a ušet-

Pytle na nápojové kartony a plasty

ří tím opět další kapacitu kontejnerů na plasty rozmístěných po městě.

V současné době jednáme s firmou Ekotom o bezplatném zapůjčení modrých kontejnerů na odkládání papírového odpadu. Kontejnery by měly být občanům k dispozici v podzimních měsících. Zatím je možné odkládat papír též ve sběrném dvoře.

Jitka Břeská, referentka agentury komunálního odpadu MěÚ, foto: Pavel Šubr

Starosta odpovídá

Nemohli byste vysypat cestičky v Bažantnici pískem, jsou teď samé bláto a dříve se to vždy na jaře dělalo? V altánkách mně chybí lavičky a také byste měli park celkově upravit.

Majitelem lázeňského parku Bažantnice jsou lázně, nikoliv město (s výjimkou místa, kde stávala letní restaurace, to patří městu). Ředitel lázní se k tomuto problému nedávno v Bělohradských listech vyjadřoval s tím, že lázně připravovaly projekt a žádost o dotaci na úpravy parku Bažantnice, ale o dotaci vzhledem k podmínkám požádat nemohly. V úpravách Bažantnice jsou lázně navíc značně omezovaly „Plánem péče o přírodní památku Bažantnice“, který výrazně omezuje zásahy do této přírodní památky. Cestičky jsou poničeny i odstraňováním stromů napadených kůrovcem či poškozených větrem. Přesto bych se za zlepšení jejich stavu přimlouval, neboť Bažantnici navštěvuje hodně klientů lázní a občanů a návštěvníků našeho města. S lavičkami je zase problém vzhledem k vandalismu. Bylo mně smutno, když jsem před nedávnem viděl snad polovinu laviček u minigolfru rozlámaných a různě poničených. Bylo by ale určitě příjemné sednout si na lavičku v altánkách v Bažantnici.

Na obálce minulých Bělohradských listů byla fotka vrtulníku, který musel na náměstí zasahovat po havárii motorkáře. Nemohli byste něco s těmito motorkáři dělat? Jezdí po městě šílenou rychlostí a ohrožují malé děti i starší osoby nebo pacienty lázní!

Motorkáři je problém obecně, asi sledujete, jaké problémy s nimi má Policie ČR. Také vláda a poslanecká sněmovna tento problém řeší a chtějí omezit možnost jezdit na silných motorkách věkem či řidičskými zkušenostmi. S příslušníky Policie ČR se o motorkářích často bavím, bohužel možnosti policie jsou značně omezené. Policisté si nemohou dovolit motorkáře pronásledovat s automobilem z důvodu ohrožení bezpečnosti provozu, nemají ani tolik radarů a příslušníků, aby mohli pravidelně měřit rychlost, motorkáři mají často různě zakrytá čísla, atd. Určitým řešením je prevence formou různých organizací, sdružujících motorkáře a zaměřujících se na bezpečnost, a připravovaná opatření, která už platí v řadě zemí. Město může maximálně umístit na průjezdní komunikace informační radary a zvát Policii ČR k měření rychlosti.

Členem kterých sdružení měst a obcí je naše město? Minule jste psal o půjčce, kterou město poskytne Sdružení lázeňských míst. Na co je půjčka určena a proč ji město poskytne?

Naše město je členem Lázeňského mikroregionu (řeší rozvoj mikroregionu s hranicemi zhruba Pecka, Miletín, Mlázovice), sdružení obcí Podzvičínsko (turistický ruch v oblasti od Dvora Králové po Hořice), místní akční skupiny Brána do Českého ráje (opět rozvoj oblasti), Sdružení lázeňských míst České republiky (sdružuje 36 lázeňských měst a obcí) a Svazu měst a obcí České republiky (zastupuje zájmy měst a obcí). Členství v těchto organizacích nám přináší řadu výhod třeba i v získávání různých dotací.

Právě Sdružení lázeňských míst získalo z Integrovaného operačního programu EU 100% dotaci ve výši asi 10 milionů Kč na propagaci kulturního a historického dědictví a přírodních památek v lázeňských místech formou tisku průvodců a dalších brožur, videozáznamů či reklamy v médiích. Veškeré materiály ale musí nejprve SLM vydat a proplatit a teprve zpětně obdrží dotaci. SLM ale nemá žádný majetek, kterým by mohlo ručit bankám za případný úvěr, proto je předfinancování dotace řešeno půjčkami jednotlivých členských měst a obcí, které půjčku včetně úroků obdrží zpět po schválení závěrečného vyhodnocení akce.

Bělohrad nedostal dotaci na rekonstrukci domu v čele náměstí na nový městský úřad, ale třeba Lomnice nad Popelkou dostala dotaci jak na rekonstrukci úřadu, tak na rekonstrukci zámku. Jak je to možné?

Při poskytování dotací z Regionálního operačního programu EU v rámci NUTS II Severovýchod, kam patří Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj, jsou města a obce rozdělena do 3 skupin: města nad 50 000 obyvatel (Liberec, Hradec Králové a Pardubice), města od 5 000 do 50 000 obyvatel (např. Jičín, Nová Paka a Hořice nebo Lomnice nad Popelkou) a venkov od 500 do 5 000 obyvatel (např. Lázně Bělohrad, Sobotka, Kopidlno, Libáň, Stará Paka, Miletín, Pecka, Mlázovice, atd.). Toto rozdělení značně znevýhodňuje právě města naší velikosti těsně pod 5 000 obyvatel, kam jednak směřuje mnohem méně peněz než do druhých 2 kategorií a je zde mnohonásobně více žadatelů. V Bělohradě jde navíc

o kompletní rekonstrukci domu č.p. 28 na úřad a také o kompletní rekonstrukci zámku, takže předpokládané náklady jsou poměrně vysoké, ale do kategorie venkov jsou poskytovány podstatně nižší dotace. Své usilí však rozhodně nevzdáváme a na městský úřad připravujeme žádost pro další výzvu, pro zámek hledají naši partneři jiný operační program.

Pavel Šubr, foto: autor

ZM informuje

Další zasedání zastupitelstva města se uskutečnilo **7. září 2011 v kulturním sále hotelu Grand**. Zastupitelé projednali záležitosti kolem nákupu a prodeje nemovitostí, kde schválili také nové nákupní a prodejní ceny u pozemků do 200 m² platné od 1. 1. 2012, které činí v Lázních Bělohradě, Horní, Prostřední a Dolní Nové Vsi a Brtvi 150,- Kč/m², v Lánech Hřidelci, Uhlířích a Dolním Javoří 100 Kč/m². Poté schválili rozpočtové opatření č. 3/2011 a text Smlouvy o poskytování finančního příspěvku z rozpočtu města v rámci podpory občanských sdružení a spolků. Dále zastupitelé projednali změny v nákupu elektrické energie a zemního plynu, kde schválili využití nabídky na optimalizaci cen od firmy Optimal energy. Zabývali se také výstavbou vodovodu a kanalizace v obci Brtev, kde má město šanci získat dotaci ze SFŽP ve výši 73 % uznatelných nákladů. Bylo schváleno pokračovat v přípravných pracích na zajištění této akce v celkové rozpočtované výši zhruba 50 milionů Kč. Zastupitelé rovněž vyslechli zprávu ing. Jiřího Ulvera o návštěvě partnerského bulharského města Belene a informaci starosty o odhalení a posvěcení sochy svatě Anežky České v parčíku u lázní 30. října. Poté přijali usnesení podporovat zachování SOU v našem městě, neboť dle kuloárních informací připravuje Královéhradecký kraj sloučení SOU se SŠGS Nová Paka. V závěru kvitovali opravu fasády Finkova domu, který se stane ozdobou náměstí.

Pavel Šubr, foto: Ladislav Stuchlík

PĚSTITEL KAKTUSŮ

Možná jste i vy vášnivými obdivovateli kaktusů, a pokud ne, lehce se jimi můžete stát. Pan **Jiří Jaroš** z **Miletína** radí: „Zapojte se do některého pěstitelského kroužku! Přečtěte si odbornou knížku a zkuste to. Když se vám to povede, chytne vás to!“

Jako se to stalo jemu. Pěstuje kaktusy už 47 let! S láskou si opatruje kaktus, který měl jako malý kluk. Začal v roce 1964 několika semínky, ta pěkně vyklíčila a on propadl svému koníčku tělem i duší. Dnes pěstuje ve skromných podmínkách tisíce kaktusů. Jsou to stovky druhů, které se liší původem nalezště.

Některé vysokohorské seběhly z výšek až 3 000 m.n.m., jiné teplomilné připutovaly z nížin. Sukulenty z Afriky, z Madagaskaru, kaktusy z Turecka, z Ameriky. Hlavními nalezišti jsou Bolívie, Peru, Argentina, Mexiko. Potíž je v tom, že se semínka nesmějí vyvážet, trh s nimi je přísně střežen. V některých zemích už hrozí vydrancování původních porostů, jejich vypasení. Přesto se stále nacházejí nově rostliny. Semínka se vozí třeba z velkopěstíren z Kanárských ostrovů.

Do Miletína tak připutovalo pestré mezinárodní společenství cizích jmen a různorodých tvarů. Hladké, chlupaté, chundelaté i obrněné ostny, štíhlé i zavalité. Všechny ty kaktusy se u zkušeného pěstitele naučily česky, libují si v kraji pod Zvičinou, spokojeně se vyhřívají na českém sluníčku. A jako děti milují společnost. Když jsou semenáčky blízko u sebe, lépe prospívají.

Ale také jsou jako děti rozmarné, běžně pěstované druhy i ty nejvzácnější rarity. Některé rostou pomalu, jiné rychle. Čím pomaleji kaktus roste, tím je víc přirozený, lépe vytrněný. V našich podmínkách dorůstají některé druhy výšky až 40 – 50 cm. Ty z pouště vydrží víc sucho než mokro, nejchoulostivější jsou z Brazílie a Mexika. Však se kdysi váha ně-

kých kaktusů z Mexika vyvažovala zlatem!

I kaktusáři sami jsou zvláštní odrůdou lidí, zcela zaujatých svou prací. Pan Jiří Jaroš je už odborníkem na slovo vzatým, prostudoval celé stohy odborných knih. Zná každou svou rostlinu jménem, v jeho ruce rozkvetou i ty, které nikomu jinému nekvětou. Proto za ním jezdili až z ciziny. Je činný ve spolku pěstitelů kaktusů ve Dvoře Králové n. L., který má na 200 členů a je jedním z nejlepších u nás. Sleduje novinky, shání a vysévá semínka, přesazuje semenáčky, roubuje.

„Pečovat o kaktusy, to je stále opatrování a přepečlivá práce. Nejvíce je jí na jaře a pak na podzim, to je potřeba zajistit zateplení skleníků a v zimě denně topit. Je to běh na dlouhý tratě, chce to čas a moře trpělivosti. Semínko kaktusu je prachové, menší než zrnko máku, a teprve za tři roky od vysetí se pozná, zda je to pravé. Po začátku se mi stalo, že jsem vyséval třikrát, než se trefil ten pravý druh. A to máte ztrátu 8 let! Koníček je to náročný, ale když se do toho vnikne, když tomu člověk porozumí, není to těžké. U kaktusů trávím celé dny a jsem šťastný, spokojený, je to pro mě ta nejlepší relaxace!“

A že je na co se dívat, co obdivovat! Když kaktusy rozkvetou, jsou to všechny barvy kromě modré, i zelená! Žádné jiné květiny nemají tak bohatou škálu barev a málokteré květy jsou tak krásné. Květou od jara do zimy, jednou za rok nebo za tři roky, ale také jen několik hodin.

„Byly doby, kdy jsem čekal s fotoaparátom na každý kvítek!“ Uzavřeně pupě kaktusů Šípkové Růžanky skrývá tajemství. Jsou

takové kaktusy, že ani nevykvetou a vytvoří semínka, u jiných se noční květ o velikosti 25 – 30 cm večer přímo před očima rozjíždí, ale ráno už uvadne. Discokaktusy voní nádhernou nezvyklou vůní.

Není divu, že obrovský zájem o pěstitelství kaktusů neustupuje, že otvírání kaktusářské sezóny ve Dvoře Králové n. L. a její zavírání v Chrudimi jsou obrovské prodejní akce, na které se sjíždějí i Poláci a Němci.

Miletínský pěstitel ochotně ukáže zájemcům své království, rád poradí, ale návštěvu je třeba předem ohlásit. „Kaktusářství by se mělo propagovat hlavně mezi mládeží, nabídnout jí tak hodnotnější náplň volného času než jen sedět u počítače!“

Pane Jaroši, přeji vám, ať vás krásné dobrodružství pěstování kaktusů stále tak těší a obohacuje jako dosud, ať vám vaši exotičtí svěřenci dělají jen radost, ať svým růstem a květenstvím bohatě vracejí lásku a péči, kterou jim dáváte!

Děkuji za rozhovor.

Antonie Vanišová, foto: Ladislav Stuchlík

HORNOVEŠTÍ HASIČI

Když byl před 110 lety založen v Horní Nové Vsi Hasičský sbor, byly v obci samozřejmě jiné poměry, než jsou dnes. Všichni věděli, že je oheň dobrý přítel, ale zlý pán. Vznikl-li požár, hasil se oheň poléváním z různých nádob a utloukáním. Obecní zastupitelstvo se proto v roce 1886 rozhodlo učinit proti ohni rázná opatření. Obec koupila stříkačku, která se skládala z kádě na vozíku, do níž se voda musela nosit, a tlačného zařízení, které dopravilo vodu na oheň. Toto opatření se ukázalo nedostatečné, proto se vytvořil v roce 1891 prozatímní odbor bělohradského sboru. Poměry ale vyžadovaly, aby tento sbor byl řádně vybaven, proto byla roku 1894 koupena vozová stříkačka za 950 zlatých (na tehdejší dobu to bylo velké vydaní na hasičskou výzbroj).

V kronice Horní Nové Vsi o tom kronikář Josef Ježek píše: „V té době naléhal politický úřad společně s okresním výborem na obec, aby zřídila hasičský sbor. Obec se obávala velikých nákladů na hasičství, a proto vytvořil se v roce 1891 prozatímní odbor dobrovolných hasičů sboru bělohradského, ke kterému se přihlásilo 15 členů. Pro začátek používáno malé stříkačky, kterou obec zakoupila před mnoha lety.“

Po roce 1891 postihla obec řada požárů. V roce 1897, kdy byl starostou obce Josef Ježek, obecní zastupitelstvo na své schůzi uznalo potřebu posílení hasičského sboru. Na základě tohoto rozhodnutí byla svolána schůze a ustaven vlastní sbor. Předsedou byl zvolen Josef Ježek. Začátky nebyly lehké, nebylo peněz na zakoupení obleků a výzbroje. Ten rok byl pro obec obzvlášť kritický, neboť 24. května byla vesnice postižena velkou povodní, když se po průtrži mračen protrhla hráz peckovského rybníka.

Po založení samostatného sboru ve vesnici nehořelo, až 2. září 1902 u F. Nekovařika, čp. 82. Jelikož se často vyjíždělo mimo vesnici, zjistilo se, že stříkačka je nedostatečná – byla bez brzd, světla v lucernách při jízdě zhasínala a podobně. Proto byla v roce 1905 vyměněna za novou. V té době měl sbor již 45 členů.

Kronikář Josef Ježek napsal: „Poněvadž nová první stříkačka neměla per, stěžovali si místní členové sboru na nepohodlnou jízdu ke vzdálenějším ohňům a navrhovali, aby pořízena byla stříkačka pérová a místo dosavadní jednoproudové stříkačka dvouproudová. Jejich návrh byl uskutečněn a tak v roce 1905 vyměněna jest stará stříkačka za novou od firmy Smékal v Praze. S novou stříkačkou přibýlo i mnoho nových členů.“

Po klidných letech 1908 – 1910 se 9. července 1911 konal v H. N. Vsi Župní hasičský sjezd novopacké župy Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic, pána na Pece. Byl to do té doby největší sjezd, kterého se zúčastnilo 36 sborů a celkem 610 hasičů. Při sjezdu byl zlikvidován začínající požár, který vznikl od přetopených kamen v hostinci u Tří smrků, nyní domek u Rulfů. Potom několik let nehořelo. V době první světové války, kdy 40 členů sboru narukovalo, byly připraveny ženy. Těsně po válce byly velké ohně v okolí. Vyhořely stodoly u dvorů v Dolní Nové Vsi, Okrouhlík, Černín a Nový dvůr u Byšiček. Nebylo vyšetřeno, jak požáry vznikly. Velký požár vypukl také na Horní Vsi.

V kronice stojí: „Právě před posvícením, z 23. na 24. října 1925, vznikl v Mikulově mlýně čp. 45 oheň, který způsobil v obci velký rozruch. Až dodnes se nevysvětlo, jaká byla jeho příčina. Požár vypukl v pátek asi o půlnoci, ale dlouho muselo trvat, nežli propukl na povrch, neboť když byl upozorován, byla již celá mlýnice v ohni. Krátce potom vyrazil plamen ohně v celé své síle střechou. Plameny šlehaly tak vysoko, že není pamětníka tak ohromného ohně v naší obci. Celá naše obec byla osvětlena a i v sousedních obcích mohli prý číst jako za denního světla...“ Dále se píše: „...K ohni přijeli kromě stříkačky naší ještě z Doleního Javoří, Brtve a motorová z Bělohradu, která dělala divy a oheň takřka utloukla.“

V roce 1925, kdy se konala v Mladé Boleslavi Krajská výstava, bylo dohodnuto, že se koupí nová motorová stříkačka a začalo se se stavbou hasičské zbrojnice.

Po druhé světové válce byl název spolku změněn a z hasičů se stali požárníci. V té době se začala rozvíjet mechanizace, byla zakoupena motorová stříkačka od pražské firmy Holeček. Stříkačka sloužila hořeňským hasičům do roku 1954. V tom roce byla předána hasičům do Kalu a nahrazena novou DS 16, která je ve sboru dodnes. Přetrvávajícím nedostatkem byla doprava techniky k požáru. Stále se k tomu účelu používalo koňské spřežení. A tak v roce 1958 bylo do sboru přiděleno německé vojenské vozidlo z druhé světové války značky Štajer. Prvním řidičem byl Oldřich Hátle. Hornoveští hasiči mohli díky tomuto vozidlu začít zasahovat i mimo obec. Automobil Štajer jezdil do roku 1972, kdy byl poruchou motoru odstaven. Jako náhrada přišla Tatra 805 ze zemědělského učiliště.

S rozvojem hasičského sportu se hornoveští hasiči zapojili do soutěží. Po založení JZD se jeho funkcionáři rozhodli vytvořit družstvo žen a žáků. Vedoucí žen se stala Věra Dědourková a vedoucím žactva byl tehdejší předseda MNV Jan Braun. V roce 1958 pod vedením Františka Dłaba se umístilo družstvo žáků na prvním místě na Okresním dnu požární ochrany konaném v Pece. Stroj DS 16 byl výborným strojem k požáru, ale méně se hodil na hasičské soutěže.

V roce 1986 pomáhali Hornoveští brigádně při stavbě budov hasičského útvaru v Jičíně a jako odměna jim byla přidělena stříkačka PS 12, která slouží dodnes.

V roce 1987 byla pořádána exkurze do chemických závodů Litvínov, kde v té době vyřazovali z provozu hasičské vozidlo CAS 25. Bylo nabídnuto k používání, přivezeno a slouží dodnes. Dosavadní Tatra 805 byla předána do Chomutic.

V současné době má SDH Horní Nová Ves 54 členů. Mimo údržby techniky a přípravy k požárním zásahům se úspěšně účastní požárních okrskových soutěží, které také pořádá. Například letos se umístila družstva mužů a žen na druhých místech na okrskové soutěži pořádané na domácí půdě. Sbor žije také společenskou a kulturní činností na Horní Nové Vsi. Například pálením čarodějnic, účastí na Strašidelné Bažantnici, tradičním bálem a dalšími akcemi.

Z podkladů hornoveských hasičů a obecní kroniky připravil Ladislav Stuchlík, foto: Josef Vágenknecht, Ladislav Stuchlík, archiv

1

2

3

8

4

7

5

6

1 - Zásah při požáru seníku na H. N. Vsi v roce 1987
2 - Výročí 90 let hornoveských hasičů
3, 4, 5, 6 - Soutěž historických požárních stříkaček
v H. N. Vsi v roce 2010
7 - Zásah hornoveských hasičů při požáru
8 - Zásahové vozidlo CAS 25 „Barča“

Foto: Josef Wagenknecht, Ladislav Stuchlík, archiv

KILIMANDŽÁRO

Před deseti lety jsme společně s Michalem Paďourem a partou kamarádů zdolávali v sedle kola či pěšky vrcholy nejvyššího pohorí severní Afriky Vysokého Atlasu v Maroku. Už tehdy zazněla myšlenka vylézt i na nejvyšší africkou horu Kilimandžáro. **Michal Paďour**, kardiolog působící v Karlových Varech, si tento sen letos 26. května splnil. Pojďme si poslechnout Michalovo vyprávění o cestě do Tanzánie a na nejvyšší africký vrchol 5 895 metrů vysoké Kilimandžáro.

Na Kilimandžáro jsme se připravovali několik let, byl to můj velký sen tam vylézt. Není to technický výstup, který vyžaduje horolezecké schopnosti, ale spíš jde o fyzickou zdatnost. Největším problémem na Kilimandžáru je boj s výškovou nemocí.

Cestu jsme organizovali přes jednu pražskou agenturu. Najmout si dobrou agenturu považuji za velice důležité. Musí být zase schopna najmout kvalitní domácí agenturu a to zvyšuje naději na dosažení vrcholu. Chybou je se tam vypravit takzvaně na blind a teprve tam shánět kontakty. Jde to také, ale snižuje to naději na úspěch.

Z Prahy jsme letěli přes Amsterdam přímo na Kilimandžáro International Airport v Tanzánii. Ještě v noci jsme přejeli do města Moshi a cestou jsme zažili první setkání s Afrikou. Náš mikrobús začal doutnat, takže jsme v tropickém dešti museli vystoupit a asi po hodině přijel druhý mikrobús, který nás už do Moshi dovezl. Druhý den ráno jsme hned vyrazili.

Většina výstupových cest je z Tanzánie, jen některé z Keni. Samotné Kilimandžáro má 2 vrcholy – Mawenzi vysoký zhruba 5 200 metrů a Kibo, který má 5 895 metrů. Vlastní vrchol se potom jmenuje Uhuru, což ve svahilštině znamená Vrchol svobody. My jsme zvolili cestu poněkud hanlivě nazvanou Coca-Cola road, oficiálně Marangu. Tím, že bylo před sezonou, na ní ale nebylo moc lidí. Cesta byla navíc čistá a byl na ní autentický kontakt s přírodou. Vycházeli jsme od brány do národního parku, který je asi 20 km od města Moshi. Vstup nám zajišťovala právě domácí agentura. Zajišťovala nám i průvodce (guidy), kteří nesou veškerý materiál. Člověk sám nese jen věci, které potřebuje na ten den, asi 4 litry vody a jídlo, převážně různé tyčinky. Výhodou kvalitní agentury je třeba i to, že v kempu připraví večeři a snídaní. K snídaní je většinou nějaká kaše nebo i vajíčka, v poledne udělají polévku nebo sendvič a večer většinou špagety, rýži nebo nějakou placku.

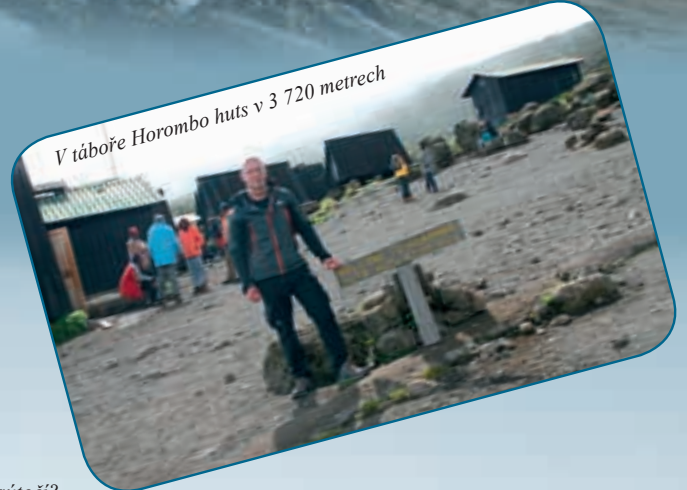
První den jsme vycházeli z výšky 1 800 metrů a šli do 2 800 metrů. Tam je první kemp, což jsou dřevěné chalupy s palandami, na nichž se spí na vlastní karimatce a ve vlastním spacáku. Prakticky ale není možnost se mýt, jen primitivně z malého umyvadélka. Druhý den už v 6 hodin nám černoušek přinesl šálky čaje a šli jsme z 2 800 metrů do 3 700, kde je obdobný tábor zvaný Horombo huts. Zde jsme měli aklimatizační den, kdy jsme vystoupili asi do 4 200 metrů a vrátili se zpět do kempu. Tím si člověk zvyká na výšku. Čtvrtý den se pak jde pod vrchol, což je 4 800 metrů. Tomuto kempu se říká Kibo huts. Zde se sbíhají všechny výstupové cesty. Přišli jsme sem odpoledne a do půlnoci odpočívali. Kemp, který má kapacitu asi 100 míst, byl obsazen tak z poloviny. Ale v sezoně prý je přeplněný. O půlnoci jsme vyrazili s čelovkami, venku bylo tak mínus 10 stupňů. V 6 hodin ráno, s východem slunce, jsme pak dorazili postupně na vrchol. Na vrcholu jsme strávili tak 15 minut, udělali několik fotografií a protože téměř každý tam má nějaké problémy, hned se vyráží dolů a na jeden zátah se jde až do kempu Horombo huts v 3 700 metrech. Tam pak problémy opadnou. Šestý den jsme se vrátili do výšky 1 800 metrů.

Horská nemoc je na Kilimandžáru největší problém. Přichází prakticky na každého a nesouvisí to s fyzickou trénovaností. Zhruba polovina lidí kvůli ní na vrchol nedojde. Nás šlo 5 a všichni jsme dorazili. Ale třeba Martina Navrátilová svůj pokus vystoupit na Kilimandžáro kvůli horské nemoci vzdala. Mě trápila asi od výšky 5 500 metrů. Člověku je nevolno, chce se mu zvracet, jsou problémy s dechem. Horším stádiem je otok mozku se závratěmi nebo dokonce otok plic. Ten už je živo-

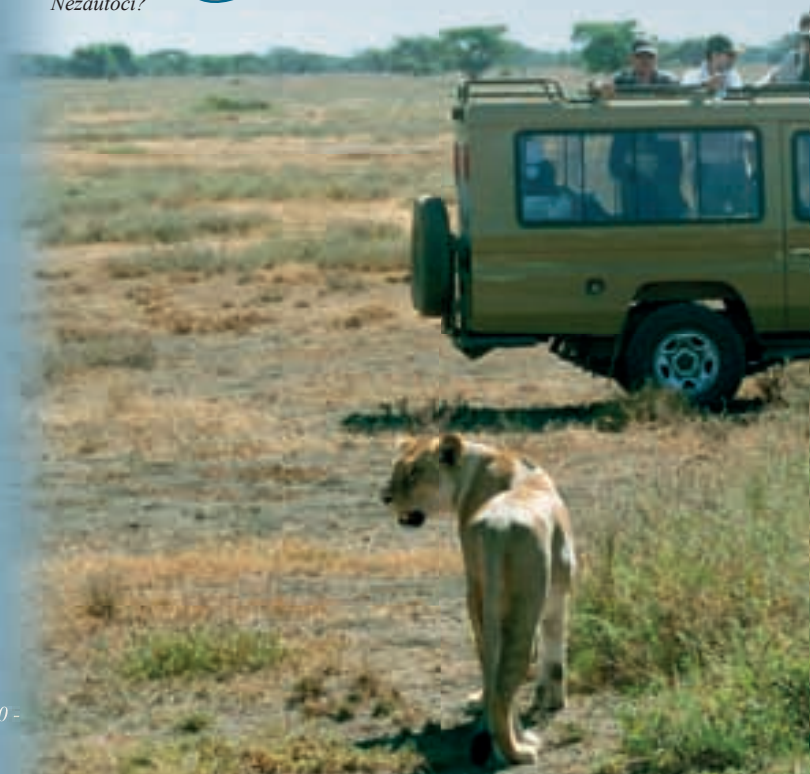
Vrchol dobyt

V tábore Horombo huts v 3 720 metrech

Nezaitočí?

TANZÁNIE

Ledovec pod vrcholem

V domorodé vesnici

Průvodci sestupují z vrcholu Kibo

tu nebezpečný. Zkušení průvodci dokáží rozpoznat, kdo by měl pokračovat ve výstupu a kdo by se měl vrátit. Hodně lidí končí v Kibo huts a za úspěch se považuje už výstup do 5 600 metrů, což je takzvaný Gilman's point a z něho je krásný výhled na vrcholový ledovec a vlastní vrchol sopky. Na vrcholu je sněhový poprašek a zhruba mínus 15 stupňů, fouká vítr, všude kolem je ledovec, ale vlastní výstup po ledovci není. Ledovec každým rokem ubývá, jeden průvodce nám říkal, že pamatuje před 20 lety na vrcholu čepici sněhu a právě ledovec. Říká se, že do roku 2030 by měl z Kilimandžára úplně zmizet.

Na Kilimandžaru je nutné kvalitní oblečení jak do deštného pralesu, tak do arktického prostředí. Řeší se to více vrstvami, které se buď přidávají nebo sundávají. Dole se jde třeba jen v šortkách a tričku a nahore jsem měl dvoje kalhoty a pod nimi ještě slabé spodní kalhoty a na těle asi 5 vrstev s bundou, čepicí, rukavice a brýle. Člověk si nese oblečení jen na jeden den, ostatní nesou nosiči, stejně jako jídlo. Do tábora Horombo huts je voda v kempu, pak už se musí také nést. V Horombo huts se dá ještě koupit třeba Coca-Cola nebo pivo nazvané Kilimandžáro. To jsme si vždy před spaním dávali.

Nosiči byli většinou mladí kluci. Člověk se nejdříve potýká s pocitem, že mu všechno nesou, záhy ale každý pochopí, že jim tím dělá dobrou službu. Když si člověk něco vymyslí, tak seženou dalšího nosiče a i on si vydělá a pro nás to je pakatel. Pro zajímavost, nás pět mělo patnáct průvodců. Překvapilo nás, jak jsou civilizovaní a vzdělaní, jaký mají všeobecný přehled. Mají i kvalitní oblečení. Od agentury dostanou zapláceno, pak dostávají přes šéfa skupiny bakšiše, dokonce se říká, že hodně nosičů žije jen z bakšiše, že nejsou oficiálně najatí. Další část odměny pak tvoří to, že od turistů dostanou oblečení. Jsou vděční za každou část výstroje, boty, mikiny, bundy. Sami upozorní, že máš moc pěkné tričko. Mají tak na sobě různá reklamní trička a oblečení ze všech koutů světa.

Největší půvab výstupu je, že se prochází všemi klimatickými pásmy. První den se jde divokým deštným pralesem s častými srážkami, pak následuje pásmo vřesovišť, kde se vyskytuje hodně kosodřeviny, po ní následuje alpinská savana, kde je jenom tráva, pak už jsou pouze kameny s mechy a s lišejníky a na závěr arktické podmínky s ledovcem. Příroda je celkově na Kilimandžaru nádherná.

Po sestupu jsme přešli do města Arushi, což je jakési kulturní centrum oblasti. Zde jsme přespalí a pokračovali asi 200 km do národního parku Lake Manyara. V něm je vysoká koncentrace zvířat. Další den jsme přešli do známého kráteru Ngorongoro. To je přímo pohádková záležitost. Je to obrovská propadlá sopka a vznikl tak kráter o průměru 20 kilometrů. Na jeho dně je vlastní izolovaný ekosystém se spoustou zvířat. Na okraj kráteru se stoupá deštným pralesem a najednou se otevře nebe a objeví krásný kráter se spoustou zvířat. S autem se pak sjede do vlastního kráteru. Zde se vůbec nesmí vystupovat a jen z auta je možné sledovat stáda žiraf, pakoňů, zeber, hrochy a mnoho dalších zvířat. Další den jsme přešli do země Masajů, do národního parku Serengeti. To je obrovská planina, kde Masajové pasou dobytek a stále se hledá rovnováha mezi divokou zvěří a pastvinami Masajů. Zatímco v Ngorongoro je obrovská koncentrace turistů, v jižním Serengeti jsme byli prakticky sami a díky našim stopařům jsme se dostali k šelmám úplně blízko, třeba na 2 metry, až někdy běhal mráz po zádech. Šelmy většinou přes den spí, ale byli jsme třeba svědky toho, kdy lvice začala lovit. Průvodci nás sice přesvědčovali, že na auto nezaútočí, ale... Dostali jsme se blízko i ke gepardům, z nichž jeden nám vyskočil na kapotu a koukal předním sklem do auta. Pak vylezl na střechu a sledoval naše druhé auto. Přišlo mně to až dost nebezpečné.

V Serengeti jsme strávili dva dny a pak jsme přešli zpět do Arushi a na Kilimandžáro International Airport, odkud jsme se opět letcky vrátili domů.

Pavel Šubr; foto: Michal Paďour

ÚZEMNÍ PLÁN

V minulém čísle Bělohradských listů jsem představil první územní plán našeho města z roku 1931. Další územní plán začal vznikat až po druhé světové válce. Bohužel na něm není nikde uvedeno datum, ale v poznámkách psaných tužkou jsem objevil roky 1948 a 1949. Při pátrání po roce vzniku tohoto územního plánu je důležitý fakt, že ulice kolem dnešního Depragu se v něm jmenuje ještě Švehlova podle prvorepublikového premiéra Antonína Švehly a hlavní náměstí Velké náměstí. Přitom krátce po válce došlo ke změnám názvů na ulici 9. května a náměstí Rudé armády. Tento územní plán však nebyl nikdy schválen a v roce 1950 ho nahradil nový územní plán, který představím v příštím čísle Bělohradských listů.

Vraťme se k poválečnému územnímu plánu. Jeho autorem byl arch. ing. Václav F. Sixta, úř. aut. civilní inženýr pro architekturu a pozemní stavby z Prahy. Architekt Sixta byl autorem i dalšího územního plánu z roku 1950.

Proti územnímu plánu z roku 1931 je v novém plánu výrazně omezen rozvoj lázeňství. Zůstává rozšíření hotelu Grand přes Jínovu ulici do parčíku u Kyselovy vily a nový hotel v místech dnešního hotelu Anna Marie. U něho je zajímavě vyřešena doprava s kruhovým objezdem v místech křižovatky Jínovy s Husovou ulicí. Další lázeňské budovy, které obsahoval minulý územní plán z roku 1931, už v tomto nejsou. V centru Bažantnice je navržen společenský dům a v severní části dnešního fotbalového hřiště parkoviště. Jižně od parkoviště pak sportovní areál s 6 tenisovými kurty a fotbalovým hřištěm s atletickou dráhou. Pod sportovním areálem je pak nová komunikace kolmá na ulici podél Javorky (její začátek je shodný s komunikací Dolní Nová Ves – Byšičky) a k ní kolmo vedou 2 nové ulice z ulice Vachkovy.

Tím se dostáváme k dopravě. Obchvat nebo přeložka silnic ve směru Jičín – Miletín vede od Kotykova rybníka, ale proti minulému územnímu plánu značně severněji, takže silnici na No-

M Ě S T O L Á Z

Z Á R K L A D N Í P L Á N

ÁNY MĚSTA

vou Paku protíná u bývalé restaurace U Lípy. Křižovatka už je řešena kruhovým objezdem. Obchvat pak pokračuje nad Pardoubkem (zde je další parkoviště) směrem k silnici na Miletín. Zajímavé je řešení průtah městem směrem od Nové Paky na Hořice. Po projetí Velkým náměstím pokračuje přes dnešní Malé náměstí a na silnici na Hořice se napojuje u dnešní zahrádkářské osady. V ulici Za mostem a na Jiráskově nábřeží dochází k přeložení koryta řeky Javorky, takže nová komunikace nevede přes žádný most. Na Jiráskově nábřeží, v místě starých lázní či pozdější restaurace U Císarů, je navržena mateřská škola.

Také další budovy mění svá umístění. Pošta je na místě dnešní Jednoty u Depragu, mateřská škola se mění v obecní dům zřejmě s městským úřadem. Autobusové nádraží se přesunuje k nádraží železničnímu a vede od něho dvouproudá komunikace se středovou zelení směrem ke křižovatce dnešních ulic Komenského a T. G. Masaryka. Komenského ulice se stává pouhou místní komunikací a tím je zajištěn klid a bezpečí u základní školy. Hřbitov se přesunuje před lesík na „Slíváku“ (tedy jižněji než v plánu z roku 1931) a vede k němu komunikace z Kostelní ulice. Současný hřbitov se mění v park a u Lva vzniká další sportovní areál.

Jiné členění má systém komunikací „Na lepší“, kde i jižně od Máchovy ulice v části areálu dnešního Depragu je navrženo obytné zastavění. Žižkova ulice vede až k tehdejší Švehlově ulici (dříve Pacákově, později 9. května a dnes T. G. Masaryka) a západně od ní je v areálu Depragu průmyslová zóna. Další průmyslová zóna je severně od obchvatu směrem k železnici a vlevo za železničním přejezdem. Zde pak vede nová komunikace souběžná s Nádražní ulicí, ale po druhé straně železnice. Výrazná změna je i na Velkém náměstí. Značná část zástavby směrem k Javorce má být odstraněna a má zde vzniknout park.

Ale dost popisování, prohlédněte si poválečný územní plán také sami...

Pavel Šubr

N Ě B Ě L O H R A D
P L Á N V O V A C Í 1 : 2 8 8 0

PARAGLIDING a JOSEF RÝDL

Bělohradské listy zatím nepřinesly reportáž o leteckém sportu zvaném paragliding. K odstranění „manka“ jsem si zašel povídat s 35letým **JOSEFEM RÝDLEM**, Bělohradákem a hlavně dlouholetým pilotem padákového kluzáku - paraglidingového křídla.

Ze Zvičiny se mi podařil i nejdelší let - do Litoměřic.

Vůbec paragliding je neobvyklý sport. Letíte šest osm hodin. Někde přistanete a stojíte!

A jestli je „tam nahoře“ zima? Na Zvičině, na zemi - deset nad nulou a ve 150 metrech nula. Na jaře a na podzim je paragliding o mrazu...

ZAVINIL TO MOTEL PARDOUBEK A LUDĚK MUNZAR

Bylo to na Josefa, před 15 lety. Byli jsme na menším koncertě v motelu Pardoubek. Luděk Munzar se už dva roky létání na padáku věnoval a ten nás vlastně vyhecovał. Slovo dalo slovo a druhý den jsme vyrazili na Brtev a začali létat. Hodně blízkých stromů jsme při startu i přistání občas „navštívili“. Bylo to dost srandovní, ale chytlo nás to. Honza Čerňovský, Honza Bareš, Luboš Pavlásek - to byli kluci, se kterými jsem tehdy začínal.

LÉTAJÍCÍ PEKAŘ

Po Brtvi, kam dodnes jezdí létat všichni borci z padesátikilometrového okolí, přišla „naše“ Zvičina. Potom Kozákov, Černá Hora.

Zpátky stopem, vlakem nebo si někoho zavoláte, aby pro vás přijel autem. Já dělám pekaře a provozáka. A peče se hlavně v noci, takže ve dne můžu létat...

KŘÍDLA, TANDEMY, DESÁTÝ V ČESKÉ LIZE

Rád lítám na křídlech od českých firem. Venus, Galaxy Skorpion, Axis. Rychlost při startu se pohybuje od 22 do 28 kiláků v hodině. Můžeme do výšky tří kilometrů. Mám s sebou vario, pro kontrolu stoupavých proudů, kompas a džípíesku, tu však používám pouze v neznámém terénu. Lepší je vlastní hlava...

Tandemovému paraglidingu se věnuji tak deset roků. Čtyři roky jsem lítal pro Yellow Point ve Špindlu. Vozili jsme turisty. Start na Medvědině, přistání na sjezdovce. Teď lítám tandemem pro Go Paragliding Liberec.

Byl jsem desátý v České lize. To jsou týdenní závody, kde se létají kola. Jinak na žebříčku je kolem tři stovek borců. V Čechách se věnuje paraglidingu 3 500 lidí.

ITÁLIE, SLOVINSKO, MEKKA NĚMECKO

Jezdíme létat do Itálie a Slovinska. Do Bassana del Grappa a do Kobaridu pod mohutný Kmec. Jsou tam velké kopce a mně se tam létání moc líbí a říkám, že je jednodušší než u nás. Když jsem na Zvičině, tak mám 150 metrů na to, abych se zachytil ve stoupavém proudu. V Itálii mám 700 až 1000 metrů, mám delší čas se chytout stoupáků. A jdeme až do čtyř kilometrů.

Jo a nejvíc lidí létat v Německu. Padesát tisíc.

Pěkně se povídalo. Taky proto, že jsme se dělili na zahrádce v Neptunu a ne někde na větrné hůrce. A nedejbože dokonce v tandemu na Rýdl křídle...

„Paragliding je nádherný sport. Je o technice, o vůli, o termice, o pokoře k počasí i přírodě,“ upřesňuje Josef Rýdl, „a jsem rád, že se líbí i můj klukům, desetiletému Pepíkovi a staršímu Danovi.“

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

SKAUTSKÝ TÁBOR STRMÁ STRÁŇ

TERMÍN 23. 7. – 6. 8. 2011, OBEC ÚBISLAVICE, 56 ÚČASTNÍKŮ

NA ZAČÁTKU V SOBOTU 23. 7. TO VYPADALO, ŽE TÁBOR ANI NEBUDE. BLÁTO, BLÁTO A ZASE BLÁTO.

V PONDĚLÍ 25. 7. SE VYČASILO A TÁBOR MOHL ZAČÍT. „TO JE DOST, ŽES NÁS VYVEZ, TÁTO.“

VÝLET DO HŘEBČÍNA V KLADRU-
BECH.

KE KAŽDÉMU TÁBORU PATŘÍ POSEZENÍ U TÁBOROVÉHO OHNĚ

A TAKÉ KOUPÁNÍ.

UŽ PŘED TÁBOREM SE MĚLI RÁDI. SVATBA ANEŽKY A FERDY. „NO A KDE BUDEME BYDLET?“

SCĚNKY, SOUTĚŽE A HRY. TŘI TAM-
BOŘI V PODÁNÍ VLČAT.

DĚVČATA VAŘILA BRAMBOROVÝ
GULÁŠ.

Ladislav Stuchlík, foto: archiv skautů

ZÁCHRANÁŘI U SKAUTŮ

Ne, nebojte, nikomu se nic nestalo! To jenom 64letý Václav Bitner, jeden ze zakladatelů Záchrané služby na okrese Jičín a stále aktivní záchranář, spolu s mladším kolegou Jirkou Urbánkem (58), Bělohradákem, jenž slouží na záchrance v pražské Thomayerově nemocnici, názorně předváděli skautům poskytnutí první pomoci.

„Jak byste se chovali při úrazu vašeho kamaráda?“ ptá se skautů záchranář Bitner.

„Uděláme nosítka z větví, zavoláme vedoucího, uklidníme zraněného a dáme mu na-

pít, zavoláme linku 155!“

Poslouchal jsem a nestačil se divit. Skauti byli na výši, dokonce jedna z dívek věděla, že dnes se používá masáž hrudního koše v rytmu 100 tlaků za minutu, a že dýchání z úst do úst je až druhořadé.

Klidně se nám odcházelo dolů ze skautského tábora Strmá stráň. Věděli jsme, že pokud si zlomíme na kluzké trávě nohu či vyvrtneme kotník, tak nablízku jsou mladí i staří záchranáři.

Eduard Čeliš, foto: Jaroslav Voves

POUSTEVNÍK NA PAVUČINÁCH

Pavučiny

TIP NA VYCHÁZKU

Přicházíme-li na Horní Javoří po prudce do kopce stoupající silničce z Bělé, tak v místech hned nad Bělou, tam, kde silnička se od lesa odvrací a ostře doleva k Javoří zahýbá, právě tam do ní vyúsťuje polní cesta od blízké hornojavořské samoty zvané Pavučiny – či „Pavoučiny“. Ano, i tak se na Javoří zvykově tomu místu říká. Je to samota původně dvou stavení, chalupy čp. 24 a dnes již zaniklé chalupy čp. 25, které byly postaveny bělohradskou vrchností v r. 1730. K nim byly přiděleny pozemky od tehdy právě rozparcelovaného hornojavořského selského statku čp. 5, pozemky okrajové a tedy od vesnice nejbližší.

POJMENOVÁNÍ PO HOUSENKÁCH

Samota a přilehlý les své pojmenování obdržely poté, co kdysi dávno místo samo postihla housenková pohroma. To stromy a obilí při lese byly napadeny housenkami, které se po tisících na spředených vláknecích z větví stromů spouštěly, větrem pak na obilí byly roznášeny a na něm požerem mnoho škody nadělaly. A protože za ranní rosy, ve slunečních paprscích třpytící se myriády orosených vláken pavučiny připomínaly, dostalo toto místo již zmíněné přiléhavé pojmenování.

KUK Z PAVUČIN V POUTECH ODVEDEN

K tomuto místu se vztahuje i příhoda tradovaná ještě v r. 1923 v uhliřské rodině Pechových, kterou v uhliřské kronice zapsal tehdejší učitel Loudal. Týká se chalupníka Jana Kuka (* 1. 5. 1702), původem z Brtve, a pokud u ní opravíme zjevná věcná pochybení, mohla se nejspíše odehrát takto: Již ženatý Jan Kuk zřejmě v r. 1730 z rozhodnutí vrchnosti se měl ujmout jedné z uvolněných přibyslavských chalup a to té, která v r. 1771 dostala čp. 8. Když tam Kuk ponejprv přišel a tamní chalupu si prohlédl, vůbec s ní nebyl spokojen. Nelíbila se mu a usadit se tam ani nemínil. Proto se zdržel jen pár hodin a bezostyšně odprodal sousedovi od usedlosti kus pole za 2 bochníky chleba a ještě téhož večera z ní odešel. Přišel sem na hornojavořské Pavučiny a hodlal se tady na některé z právě nově postavených chalup usadit. Tady by býval byl spokojen. Vrchnost tomu ale vůbec nechtěla rozumět a milého Kuka pak hajduk v poutech odvedl zpět na Přibyslav na původně přidělenou chalupu. Dostalo se mu asi i „důrazného napomenutí“, protože Kuk na Přibyslavi již zůstal. Tam se mu a jeho manželce narodily děti, tam se i podruhé oženil a tam i hospodařil až do r. 1765, kdy zemřel. Co je na tom pravdy, však ověřit nelze.

PODJAVOŘSKÝ MLÝN

Pod Dolním Javořím v údolí Javorky a na místě dnešního, nově opraveného a na penzion upraveného mlýna, stával starobylý mlýn dřevěný, kterému se dle jeho polohy odpradávně říkalo Podjavořský. Poháněn byl vodou z Javorky přiváděnou náhonem, který byl z ní vyveden o několik set metrů výše proti proudu a vykopán při úpatí stráně zalesněného hřbetu zvaného Hrdla. Do tohoto mlýna se k ovdovělé mlynářce v r. 1697 přiřazenil a novým mlynářem se stal asi třicetiletý Jan Jiří

Mlýn v Dolním Javoří

Leder z Brusnice, který byl vůbec prvním nositelem tohoto příjmení na Bělohradsku. Od mlýna souběžně s náhonem vedla i cesta (dnes již bujnou vegetací porostlá a těžko průchodná), která právě v místech začátku náhonu pak lesem šikmo nahoru stoupá strání a končí na hornojavořských Pavučinách. Však lepší přístup k náhonu a lesní cestě na Pavučiny je ze silnice na Bělou, když asi 100 m za posledním uhliřským stavením čp. 38 stojícím hned při silnici vpravo (bývalá hospoda, kde za Rakouska a i později byla k máni i děvčata) odbočíme k mostku přes Javorku.

POUSTEVNA A POUSTEVNÍK

A právě při této lesní cestě na Pavučiny a jen pár metrů od ní ve stráni stávala malá, dřevěná chatka s kamennou podezdívkou, která v druhé polovině osmnáctého století sloužila jako obydlí poustevníka. Ještě ve třicátých letech století minulého byly patrné kamenné základy poustevny, ale dnes její polohu lze spíše jen tušit podle malé rovinky kdysi ve stráni nad cestou upravené a k postavení chatky vhodné.

Nemálo občanů Bělohradska má díky K. V. Raisovi povědomí o existenci poustevníka Augustýnka na Byšičkách, však o existenci poustevní-

Místo, kde stávala poustevna

JOSEFOVO MOUDRO

Čas od času možno v Bělohradě potkat postaršího muže v brýlích, který v hlubokém předklonu a za pomoci dvou široko rozkročených holí – coby rozkřídlený marabu – se pomalu pohybuje městem. To nás přijel z Mlázovic navštívit újezdecký rodák, kterému budeme říkat Josef. Mnozí z nás jej znají a tak na jeho příjmení z ptačí říše vůbec nezáleží. I já jej znám dobře od malička, protože jsme si jako děti v Újezdě na návsi společně hrávali a chodili do školy. Josef vůbec nepatřil k premiantům třídy a tak ve svém produktivním věku byl v tehdejší Bělohradském Náradí manipulantom. To po dílně převážel materiál či hotové výrobky.

Nedávno na něj přišla řeč při rozmluvě s přáteli, kteří jej znali z pracoviště, a tak o tom, co jsem od nich zaslechl, se s vámi čtenáři podělím.

Josefovo pracovní tempo odpovídalo jeho naturelu, a přesně tak, jak přemýšlel, tak i pracoval. Tedy pomalu, rozvážně, avšak pečlivě. Všude tam, kde co naložil a odvezl, všude tam uklidil a tak všude po něm zůstal pořádek. Po skončení směny vždy jako první byl ve sprchách a dlouze, předlouze se věnoval své očistě k nelibosti spoluzaměstnanců, protože „vycínával“ teplou vodu. Opozdilcům již tekla studená a tak mnoho nadávek vyslechl.

Jednou mu mistr Kříž nařizoval, že je třeba v dílně cosi rychle převést, ale Josef, ten tomu vůbec nechtěl rozumět. Měl totiž svoji představu o postupu práce a rychle – no ..., no to už vůbec ne! Zahleděl se na mistra a odvětil, že to udělá, ale až na to přijde řada, že dělá jedno po druhém. A svoje rozhodnutí pak podepřel odzbrojujícím moudrem řka:

„Víte mistře, stará Pilařka, ta měla šest dětí a taky jedno po druhém!“

Co na to překvapený mistr odpověděl, to nevíme, ale asi těžko by stejně vtipně replikoval. A tak Josef, který jistě z toho, co jej učitelé ve škole učili, pramálo si pamatoval, přesto přesně naplnil odkaz největšího z nich, tedy učitele národů J. A. Komenského, který již před mnoha stáletími učil, že:

„Všeliké kvaltování toliko pro hovado dobré jest!“

A Josef se toho byt' nevědomky držel, a dá-li Bůh, ještě dlouho držet bude. No řekněte, není Boží?

Josef Špür

ka na Pavučinách, který tam poustevničil takřka o 100 let dříve, má povědomí již jen pár starých z Javoří. Poustevníkem tammím byl vnuk výše uvedeného mlynáře **Jan Jiří Kryštof Leder** (* 21. 11. 1743), který se narodil v Podjavořském mlýně. Víme, že vyšel z velice zbožné, katolické rodiny, že jeho otec Frydrych Leder v r. 1765 vlastním nákladem nechal při dolním okraji Uhlířů zříditi sochu patrona mlynářů sv. Jana Nepomuckého (o její historii jsme psali v jednom č. z minulých ročníků BL), dokonce, že jednu ze svých dcer nechal pokřtít jménem Nepomucena. Naopak již nic nevíme o tom, jaké si poustevník zvolil jméno a ani o jeho vzezření. Možno však soudit, že se podobal ostatním poustevníkům té doby a že se oblékal do tmavě satuny přepásané bílou šňůrou. Chodil po kolatuře a peníze, které od lidí vyprosil, pak věnoval na pořízení křížové cesty ke kostelu sv. Bartoloměje na Pecce.

Křížová cesta kolem kostela v Pecce

Ta byla v r. 1772 pořízena peckovským farářem Dontem a poustevník spolu se svým bratrem Josefem Ledrem, tehdejší podjavořským mlynářem, přispěli každý 50ti zlatými na její zakoupení. Vyjádřili tak Bohu díky za přežití právě proběhlého všeobecného hladomoru. Není bez zajímavosti, že tyto barokní

kamenné reliéfy křížové cesty Ježíše Krista (od r. 1877 přemístěné ke zdi kostela) zhotovil sochař a řezbář Josef Ledr z Prahy.

Paměť na poustevníka se z generace na generaci tradovala a do současnosti zachovala v rodině Šepsových z chalupy čp. 16 na Horním Javoří, kde od dědečka Josefa Šepse se o poustevníka dozvěděla i jeho vnučka, dnes již osmasedmdesátiletá paní Jaroslava Hájková z Hořic. Právě ta si ve svém dětském věku spolu s dědečkem prohlédla i místo, kde poustevna stávala a dnes o její existenci a poloze mohla podat svědectví. V rodině Šepsových se dochovaly i artefakty, které kdysi patřily poustevníka a byly součástí vybavení jeho poustevny, a které pak po jeho smrti se děděním a následným prodejem chalupy dostaly v držení rodiny Šepsových. Byla to kniha – „postila“, v níž si poustevník čítával výklady biblických textů, a tu i Josef Šeps měl ve velké úctě. A proto, aby se nepoškodila či neztratila, daroval ji novopacnému muzeu, a jak po čase ke svému zklamání zjistil, byla tam zašantročena. Byl to též asi 110 cm vysoký, dřevěný kříž s tělem umučeného Krista, o němž se v rodině Šepsových tradovalo, že s ním poustevník Leder vykonal pěší pouť do Říma k Svatému otci. Jedině ten se z věcí po poustevníka dochoval do současnosti.

A právě tento starobylý kříž je dnes nedílnou součástí vybavení domácnosti paní Hájkové a jako memento na časy dávno minulé, na poustevníka a i milovaného dědečka zaujímá čestné místo v jejím bytě.

Josef Špür, foto: autor

Chalupa č. 16 v Horním Javoří

20. června 1976 – mistrovství Evropy ve fotbale. 35. výročí slavného bělehradského finále.

1521 – 490 let od dobytí Bělehradu tureckým sultánem Süleymanem a jeho následné připojení k turecké říši. (Turecká posádka jej okupovala až do r. 1867)

Co se vybaví v mysli bělehradského občana slyší-li slovo Bělehrad? Pokud bude sportovního založení, vzpomene si zcela jistě na slavné bělehradské finále mistrovství Evropy ve fotbale v roce 1976, od něhož uplynulo letos rovných 35 let. Tehdy, dnes už legendární, Antonín Panenka poslal svým načechným dlouhákem míč přímo doprostřed branky a k tyči padajícímu německému brankáři Seppu Maierovi bylo rázem hodně horko. Československo se stalo mistrem Evropy!

To druhé výročí Bělehradu by mělo zajímat i ty bělehradské občany, kteří nejsou sportovního založení. Neboť kdo dnes v Bělehradě ví, že se naše město původně jmenovalo Bělehrad a to od poloviny 16. století až do třicátých let století sedmnáctého? Kdo ví, že tento název vznikl ze sympatií k hrdinství stateč-

ných obránců Bělehradu proti zničujícím nájezdům osmanských Turků? Obránci Bělehradu tehdy nebránili jen své město, ale desítky let ve své pevnosti bránili vstupu osmanských Turků do Evropy. Svým hrdinským bojem s Turky byli v té době tak populární, že jméno Beograd či Bělehrad převzala některá města v Evropě. Totéž učinil v roce 1556 Václav Hořeňovský z Hořeňevse, nový správce Nové Vsi, když po přistěhování hledal pro svůj rytířský predikát nový domicil. Nechal si říkat „pán na Bělehradě“, což po něm převzal i Jan Škopek.

V těchto dnech se mi dostala do rukou nová nádherná publikace Královéhradecký kraj, která zahrnuje všechna města a obce Královéhradeckého kraje v obraze i historickém pojednání. Podívejme se, co je tam napsáno o vzniku názvu Bělehrad. Str. 167: „Roku 1543 koupil Novou Ves Jindřich Škopek z Bílých Otradovic, jehož syn Jan vystavěl novou tvrz z kamene. Pro její bílé zdi byla poddanými nazývána Bílým hradem, z čehož vznikl název Bělehrad.“ Tento letitý blábol je snad nesmrtelný. Novou budovu z kamene nechal postavit Václav Hořeňovský a označoval se za pána na Bělehradě ještě dříve, než byla

dokončena. V době, kdy budova mohla lidem připomínat bílý hrad, byl již po smrti – zemřel r. 1558.

Tyto věci bohužel nejsou v Bělehradě dostatečně známé. Nevím, jak by dopadla anketa, ve které by Bělehradští měli odpovědět na otázku, která je nejstarší historická památka města.

Kdo v Bělehradě ví, že je to právě náhrobní kámen Václava Hořeňovského z Hořeňevse z roku 1558, na kterém je označen za pána na Bělehradě? Jenomže!! Jak to lidé mohou vědět, když se tato vzácná historická památka krčí vsazena do chrámové zdi u jižního vchodu do kostela bez nejmenšího štítku nebo popisku? Kdo by dnes dokázal přečíst a rozluštit značně zašlý a ještě gotickým písmem psaný nápis, že: „Leetha Pánie 1558 tu strzedu po Swatym Hawle Usnul gest v Pánu Urozený pan Watzlaw Horzeniowsky a toho tzasu Na Bielehradie a tuto Tielo geho odpotziwa Otzewkawagitze Budautziho Wzkrzysenij.“? Okolo náhrobního kamene chodí většina návštěvníků hřbitova bez povšimnutí, i když stručná legenda, vysvětlující jeho historii, by jistě zajímala nejen bělehradské, ale i lázeňské návštěvníky.

Zdeněk Prchal

Město Lázně Bělehrad nechává natáčet reportáže z akcí pořádaných v našem regionu společností Naše televize. V letošním roce se to týká téměř 25 reportáží. Zájemci o jejich zhlédnutí je najdou buď na webových stránkách města, kde si na úvodní stránce vlevo kliknou na odkaz nasetelevize.cz, nebo přímo na www.nasetelevize.cz.

nasetelevize.cz

Tak takhle nějak si pan Libáňský představuje, že má vypadat ulice Na Zátíší. Až 7 různých vozidel zaparkovaných na zeleném pruhu u cesty téměř po celý rok, takže v zimě omezuje pracovníky MěÚ při údržbě cest, a opravy zaparkované techniky provádí také přímo tam. Není pro něho problém dolévat do nádrží naftu ani provádět výměnu oleje v traktoru, bagru přímo na ulici. Ta podle toho také vypadá. Všude skvrny po oleji a naftě. Ekologie je přece k ničemu. Provádění oprav zmíněné techniky do pozdních nočních hodin pro něho není také žádným problémem. A že tím ruší všechny v okolí? Proč ne. Asi se nám postará brzy o přejmenování ulice z Na Zátíší na U Traktorové Stanice nebo snad U Bagristy?

Za jeho spokojené spoluobčany Jiří Šulc

ÚDRŽBA ZAHRAD

- sekání trávníků
(zahradní traktor, motorová sekačka)
- práce s křovinořezem
(motorová kosa)
- stříhání a zakládání živých plotů
- likvidace náletových dřevin
- hrabání a odvoz listí
- možnost jednorázové nebo pravidelné údržby

Ladislav Mečír ml.
Lázně Bělehrad
Tel.: 773 211 010
E-mail: L.mecir@seznam.cz

O BEZPEČNOST VAŠEHO MAJETKU SE RÁDI POSTARÁME
Centrální Ochrany
NON STOP 602 330 499

e-mail: fb@fbsecurity.cz

NOVITÁŘ A SERVIS SAMOSPÉČOVACÍ TECHNIKY do 24 hod.

SKUTEČNĚ NEOMEZENÝ INTERNET PŘIPRAVILI JSME PRO VÁS NOVÉ TARIFY

CIS start 24	290 Kč	2Mbit	512kbit	1:30
CIS standart 24	390 Kč	4Mbit	512kbit	1:30
CIS profi 24	590 Kč	6Mbit	1024kbit	1:10

Ceny pro zákazníky s novou smlouvou na 24 měsíců

CIS start	390Kč	2Mbit	512kbit	1:30
CIS standart	490Kč	4Mbit	512kbit	1:30
CIS profi	690Kč	6Mbit	1024kbit	1:10

Ceny pro zákazníky bez smlouvy

Minulý rok jsme zmodernizovali síť a ve vylepšování stále pokračujeme !!

E-mail: obchod@cis.cz
Tel.: 725 745 112

ZÁMEČNICTVÍ IMLAUF LÁZNĚ BĚLHRADEK

tel.: **603 541 290**
www.imlauf.eu, imlauf@imlauf.eu

VÝROBA A MONTÁŽ
POJÍZDNÝCH BRAN
VČ. USAZENÍ
A ZABETONOVÁNÍ,
BRANEK A PLOTŮ,
VÝROBA MŘÍŽÍ

OPRAVA BL 4/2011

Fotku ukazatele Lázně Bělehrad 15 km zaslala Jitka Mečířová

NEVÍM, CO S TÍM DÍTĚTEM DĚLAT

Jedno květnové odpoledne (3. 5. 2011) se v Bělohradské mateřské škole sešli lidé, které téma „Nevím, co s tím dítětem dělat“ oslovilo. Beseda je součástí projektu Chirofonetika na pomoc dětem, předcházení vývojovým poruchám učení a chování, financovaného z Evropských sociálních fondů a státního rozpočtu České republiky. Projekt začal v září 2009 a bude ukončen v lednu 2012.

Kdo z nás, kterým bylo dopřáno stát se rodiči, by povzdech: „Opravdu už nevím, co s tím svým dítětem dělat!“ neznal. Někdy to vyslovíme nahlas, jindy s nejistotou, zda jednáme správně, „pereme“ a mnohdy to prostě „necháme být“.

V průběhu besedy byl nejčastěji opakovaným slovem při hledání podstaty nesnadných nebo jen prostě výchovně náročných situací pojem - hranice, důslednost a vědomí, co já dospělá osoba činím.

Dát dětem, ale i sobě samému, smysluplné hranice v denním jednání a konání. Být důsledný a současně láskyplný ke svému po-

tomku či svěřenému dítěti. A hlavně vědět, proč právě na tomto místě jednáme tak, jak opravdu jednáme.

Tato slova nejsou nic nového pod sluncem. A přesto pro nás všechny zúčastněné bylo velmi užitečné společně si je připomenout a pak je rozebrat u konkrétně uvedených příběhů. Dotazů byla celá řada a určený čas velmi rychle uplynul.

Odcházel jsem vzájemně povzbuzení. Povzbuzení, protože jsme po celou dobu pracovali na společném zájmu – na pochopení našich dětí a nás samotných. V následujícím školním roce bychom podobnou besedu rádi zopakovali.

Za Bělohradskou mateřskou školu Mgr. Eva Milková, 27. 6. 2011

PROPAGAČNÍ JÍZDA SH ČMS KE 120. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ZEMSKÉ ÚSTŘEDNÍ HASIČSKÉ JEDNOTY KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO

Slavnostní start byl 24. srpna 2011 z Bílých Poličan, cesta vedla na letiště v Hříšticích u Přibyslavi, kde příjezdem účastníků propagační jízdy bylo slavnostně zahájeno 3. největší setkání požárních automobilů v ČR – PyroCar 2011. Slavnostnímu startu předcházela cesta hasičského automobilového veterána Praga AN z roku 1928 hasičů z Nové Paky do Bílých Poličan. Tento veterán jel v čele kolony a za tři dny urazil 240 km. Při zastávce v Lázních Bělohradě obdrželi bělohradští hasiči z rukou starosty SH ČMS ing. Richtra na svůj prapor pamětní stuhu vydanou k této propagační jízdě. Starosta města Lázní Bělohradu ing. Pavel Šubr popřál jízdě zdárný průběh a předal posádce historického automobilu stuhu města, která bude na praporeci vystavena v hasičském muzeu v Přibyslavi.

Při této příležitosti se na bělohradském náměstí představila požární technika z Horní Nové Vsi, Dolní Nové Vsi a Lázní Bělohradu. Zajímavým exponátem byla dřevěná koněspřežná stříkačka pocházející z Dolního Javoří.

(las,lust, pj)

PENZION SARMO

Celoroční ubytování
na náměstí
LÁZNĚ BĚLOHRAD

Těšíme se na Vás!

+420 776 165 356

Jana Šafránková

www.sarmo.cz
sarmo@sarmo.cz

**KAMNÁŘSTVÍ
KOMINICTVÍ
PRODEJ KAMEN**

**HORNÍ NOVÁ VES 138
LÁZNĚ BĚLOHRAD
507 81
TEL.: 725 065 410**

**KLEMPÍŘSTVÍ
A POKRÝVAČSTVÍ
IMLAUF
LÁZNĚ BĚLOHRAD**

KOMPLETNÍ REKONSTRUKCE A REALIZACE NOVÝCH
STŘECH VČETNĚ KLEMPÍŘSKÝCH A TESAŘSKÝCH
PRACÍ, VZDUCHOTECHNIKA.

tel.: 603 541 290
www.imlauf.eu, imlauf@imlauf.eu

PODKRKOŇŠKÝ MARATON

Děšť a zase děšť. Děšť spojuje poslední dva ročníky Podkrkonošského maratónu horských kol. Vloni nezapomenutelný brod přes Heřmanku v Horních Lánech, letos vytrvalý děšť, který vytvořil ze značné části tratě nepříjemnou klouzačku. Přesto se na start postavilo celkem 677 bikerů, mezi nimiž se neztratila více než třicítka Bělohradáků. Vítězem dlouhého závodu (90 km) se stal s téměř desetiminutovým náskokem jeden z předních českých bikerů Michal Kaněra, v krátkém maratónu (50 km) kraloval ještě vloni špičkový silničář královéhradeckého klubu PSK Whirlpool Author Martin Mareš, čtyřnásobný účastník mistrovství světa a mistr republiky.

Martin Šubr
stoupá na Chlum

„Závod v nádherném prostředí na trati náročné profílem i technicky hodně nepříjemnil děšť,“ říkal devětatřicetiletý Mareš v cíli. „Jako silničář nejsem žádný zvláštní technik, a tak mě kluzký terén pěkně potrápil,“ dodal s tím, že o svém vítězství rozhodl ve stoupání na Maxinec a že za rok určitě přijede znovu. Za ním uháněl k cíli nepřetržitý had 542 bikerů, mezi nimiž si z domácích nejlépe vedl Miroslav Kraus, který na vítěze ztratil časem 2:15:12 zhruba 21 minut a obsadil 60. místo celkově a 8. v kategorii do 50 let. Krásný souboj sváděli 28letí **Jakubové Nekovařík a Čeřovský**, v cíli na 85. a 86. místě ve shodném čase 2:19:23 a se shodným názorem: „Těžký, ale nádherný závod!“ Chvilí po nich dorazil na

Jakub Nekovařík
a Jakub Čeřovský
v cíli

118. pozici teprve 13letý **Martin Šubr**, který tento maratón absolvoval už po čtvrté. A pak další – **Jirka Šulc mladší, Michal Paďour, Petr Vaněk, Jiří Fejfar, Pavel Chemišinec, Leoš Exner**, atd. atd. Cíle dosáhl v čase těsně nad 4 hodiny také zatím zřejmě nejmladší účastník maratónu 8letý **Adam Styblík**, který závod objel společně se svým otcem Tomášem.

Na dlouhé trati se tradičně rozhodovalo na Zvičině. Zde ujel Kaněra svému soupeři Tomáši Bergerovi (mimořadně synovi ředitele závodu) a pak už jen zvyšoval svůj náskok až do cíle. Velký závod zajel ne úplně zdravý **Jirka Štefan** (na 14. místě v čase 4:13:18 ztratil na Kaněru 26:19 minut) i **Milan Jezbera** (26. v čase 4:26:45). Smeknout je potřeba i před **Danielem Šírem, Jirkou Podlipným či Arnoštem Bernardem**. Dobře rozjetý závod nedokončil pro přetřžené lanko přehazovačky **Vojta Záveský mladší**. Jeho otce, který jel závod už poosmě, také potrápila přehazovačka,

Milan Jezbera
doplňuje energii

v Lánech i rozpletené zadní kolo, přesto do cíle dorazil. Bohužel ale až po časovém limitu.

V kategorii žen se na stupně vítězů stejně jako vloni postavila **Jana Riedelová**, když došla na bronzové příčce v čase 5:32:37. Nestavěla pouze na vítěznu Lucii Vláškovou z Kellys Bike Ranch Teamu a druhou Bohdanu Půlpánovou z týmu Scott.

V cíli jsme položili 3 neúspěšnějším Bělohradákům, 27leté **Janě Riedelové**, 30letému **Jirkovi Štefanovi** a 44letému **Miroslavu Krausovi** několik otázek o jejich vztahu k cyklistice a Podkrkonošskému maratónu. Jen v kategorii žen na krátké trati nebylo komu otázku položit, neboť žádná bělohradská žena nestartovala. Tak třeba za rok...

Jak dlouho se věnuješ horským kolům, co tě k nim přivedlo?

Riedelová: Horskému kolu se věnuji od roku 2007, kdy jsem se zúčastnila prvního závodu. Ke kolu mě přivedli kamarádi, se kterými jezdím dodnes.

Štefan: Cca 6 let, touha utéct od obrazovky, blikajících monitorů a stresu do přírody. Hodně mi pomohl v létě i zimě Pavel Petr, kterému vděčím za skvělou přípravu a kamarádství.

Kraus: Vážnějšímu ježdění na kole se věnuji od té doby, co moje hmotnost překročila na mou výšku neúnosných 95 kg. Tak jsem si v červnu 2006 zakoupil na odučnění nové kolo.

Kdy jsi jel(a) první závod? S jakým výsledkem?

R: Mým prvním závodem byl Okolohradce v roce 2007. Ale kolikátá jsem skončila, to už si nepamatuji..., tenkrát jsem byla ráda, že jsem došla do cíle.

Š: To už si nepamatuju, ale ze začátku mi nejvíce zůstal v paměti 115 km dlouhý maratón Železné hory u Chrudimi, po němž jsem doma nemohl vyjít do schodů.

K: Když už jsem zakoupil to nové kolo, nešlo se nepřihlásit na srpnový místní Maratón Podkrkonošim. Sice ještě týden po závodě jsem byl k nepotřebě, po dojetí do cíle však bylo rozhodnuto, že příští rok jedu znovu, abych vylepšil své 173. místo a čas 2 hodiny 35 minut.

Kolik kilometrů ročně najedeš nebo jak často trénuješ?

R: Cyclocomputer nemám, takže o najetých kilometrech nemám představu. Kolu věnuji velkou část svého volného času, ale i tak se na něj dostanu jen 2 x až 3 x týdně.

Š: Najedu přibližně 6 - 8 tisíc, trénuju 4 x - 5 x do týdne.

K: Záleží na chuti, toleranci rodiny a zdraví, dařilo se mi zatím najíždět průměrně 5 000 km.

Trénuješ také na silničním kole?

R: V tomto roce jsem většinu kilometrů najela právě na silničním kole, což si vyčítám vždy, když sednu na horské kolo. Je to přeci jenom větší dřina.

Jana Riedelová

Jiří Štefan

Miroslav Kraus

Š: Silniční kolo a touha podívat se někam dál převažuje, horské kolo minimálně, pouze na závodech.

K: Největší dávkou kilometrů mám najetou na obyčejném trekningovém kole, zrovna na tom, co se mnou jelo ten první závod v Bělohradě. Na radu zkušenějších cyklistů však možná vyhrabu starou silničku, kterou jsem před lety zakoupil na vlně bělohradského triatlonu.

Za jaký jezdíš klub, na kole jaké značky a máš nějaké sponzory?

R: Jezdím za tým Lázně Bělohrad, ale žádné sponzorské nabídky jsme v našem týmu zatím nezaznamenali :) Obě kola jsou značky Giant a rozhodně to byla dobrá volba.

Š: Carla.kupkolo.cz, kolo SCOTT, sponzory nemám, klub hraje startovné a oblečení.

K: Na přihláškách uvádím do této kolonky „Lázně Bělohrad“, od letošního roku absolvuji závody na celoodpruženém kole značky KELLYS se slušnou výbavou. Sponzoři zatím žádní...

Věnuješ se ještě jinému sportu?

R: Ráda si jdu zaběhat nebo zabruslit (in-line). V zimě, pokud to sněhové podmínky dovolí, trávíme víkendy na běžkách. A díky skvělému bělohradskému okruhu se můžeme vydovářet hned „za bukem“.

Š: Běžeckému lyžování.

K: Hrál jsem v Bělohradě národní házenou a hokej, za Novou Paku jezdil motokros. Dnes tyto sporty nahradila horská kola.

Kde pracuješ a jak zvládáš kombinaci práce a cyklistiky?

R: Pracuji v Praze, v soukromé vzdělávací společnosti, a na tréninku není v týdnu příliš času. Proto delší vyjížděky necháváme na víkend.

Š: Soukromě podnikám v oboru IT, kombinovat práci a cyklistiku jde jenom velice těžko, je to pak dřina ve všech směrech, musí to člověka hodně bavit.

K: Jsem zaměstnan v Hořických strojárnách, kde mám na starosti odbyt částí výrobního programu. Pro cyklistiku je důležité, že od našeho domu v L.B. je to do areálu společnosti ve Chvalině téměř 15 km a ještě přes docela výživný kopec. Najeté a nastoupané kilometry tak mohou přibývat i bez zvláštní časové náročnosti.

Kolik maratonů jsi letos už absolvoval(a)?

R: Ten bělohradský byl letos můj první. Myslím tím 90 kilometrovou trať. Jinak jsem letos absolvovala čtyři padesátky.

Š: Cca 6 maratonů, týdenní etapový závod v Polsku a něco dalšího, co se nedá mezi maratony počítat.

K: Letos mi zdraví dovolilo zúčastnit se zatím pouze čtyř závodů, další tři plánované jsem musel vynechat.

Jakého výsledku v závodech horských kol si nejvíc ceníš?

R: Nejvíce si cením druhého místa z Krkonošského maratonu v Lomnici nad Popelkou, který se letos, bohužel, nekonal. Bylo to minulý rok, ten den bylo asi 40 stupňů ve stínu, ale jelo se mi opravdu dobře.

Š: 39. místo celkově na MČR v maratonu 2011 v plné konkurenci kompletní české bikové elity (kromě Jardy Kulhavého) – 12. v kategorii Muži M30.

K: Ze 40-ti absolvovaných závodů asi nejvýše řadím výsledek z Bělohradu v roce 2009. Mezi šestsetdvaceti čtyřmi dojetými účastníky mi časem 2 hodiny 11 minut patřila 55. příčka, 6. jsem byl v kategorii.

Kolikrát jsi absolvoval(a) Podkrkonošský maraton? Jaký je tvůj nejlepší výsledek?

R: Dvakrát jsem absolvovala krátkou trať a poslední tři roky dlouhou. Mým nejlepším výsledkem je loňské a letošní třetí místo na dlouhé trati.

Š: Asi 5x, letošní výsledek je umístěním nejlepším.

K: Od roku 2006 jezdím všechny ročníky, bělohradský maraton mě vlastně k té cyklistice přivedl. Jsem rád, že právě sem patří můj výše uvedený nejlepší výsledek.

Co tě napadlo, když jsi ráno zjistil(a), že se závod stejně jako před rokem pojede na blátě?

R: Že to tomu kolu nemůžu udělat... Ale kolo je od toho, aby se na něm jezdilo. A bylo rozhodnuto.

Š: Že ty hladké gumy nejsou to pravý...

K: Při takovém počasí trpí na závodech horských kol především technika. Pro můj výsledek v závodě jsem si však nemohl přát nic lepšího.

Jak z tvého pohledu závod probíhal?

R: Změny trati mě příjemně překvapily, při stoupání nad Brtev se to docela dobře roztrhalo. Druhou polovinu závodu jsem jela té-

měř sama, což mě k závodění příliš nemotivovalo. Musím pochválit občerstvovačky, kde byly plně bidony i pro závodníky na 70. pozici a skvělá obsluha. Jen ta trať mohla být sušší.

Š: V týdnu byla chřipka, rýma, pálení očí, takže udržovací jízda s cílem se úplně nezničit, protože sezona ještě neskončila.

K: Bělohradská padesátka patří k těm rychlejšími tratím. Při velkém počtu účastníků je tedy důležitý dobrý start. Ten se mi povedl a po asfaltce na Byšička jsem šlapal v rychlé skupině. Zde položíte dobrý základ do dalších kilometrů. Ty pak byly našťastí pro mě blátivé a tedy náročné na techniku jízdy. Při nájezdu do závěrečného stoupání na „Psychoterapii“ mi to vyneslo průběžně 50. pořadí. Zde však pro mě každým rokem přichází nějaký problém, často jsou to křeče. Letos mě stály zhruba 3 minuty a pád na konečnou 60. pozici a ztrátu bronzového stupínku v kategorii hasič. To zamrzí.

Jsi spokojen(a) s letošním výsledkem?

R: Třetí místo je pěkné, ale ten čas, resp. ztráta na přední závodníky, se mi vůbec nelíbí. Nicméně s výmluvami na špatnou pozici na startu anebo frontami před brody apod. bych letos neuspěla.

Š: Nejsem.

K: Letos přeci jen těch natrénovaných kilometrů není tolik jako v minulých letech, takže s výsledkem jsem spokojený.

Jak se ti líbí trať závodu?

R: Bělohrad a okolí je krásné, proto se na tento závod vždy dost těším. Přeci jen to tady znám a je to pro mě výhodou.

Š: Už mi přijde stereotypní, příští rok bych se rád podílel na předělání trati, abychom se měli na co těšit.

K: K trati nemám co vytknout, ve srovnání s jinými je na ní vše, co tam má být. Trochu mě letos překvapilo a zarmoutilo zrušení některých technických úseků.

Co tě ještě v souvislosti s horskými koly napadá?

R: Díky kamarádům, kteří mě ke kolu přivedli a i přes mé pomalejší tempo mě brali na společné vyjížděky.

Š: Že musím zajít ke kamarádovi do servisu po krásném Bělohradském maratonu.

K: Děkuji touto cestou pořadatelům bělohradského závodu, je každoročně skvělý, počet účastníků mluví za vše.

Pavel Šubr; foto: autor; Petr Šubr

HOŘEŇÁK V ITÁLII

Folklorní soubor Hořeňák z Lázní Bělohradu se zúčastnil jednoho z nejznámějších festivalů v Itálii, který se konal koncem července v městečku Alberobello. Toto město je známo především svými stavbami „Trulli“ a je velmi navštěvováno turisty.

Povinnou devítihodinovou přestávku jsme strávili v přímořské Rimině. Jelikož Itálie je známá svým slunným počasím, těšili jsme se na koupání v moři. Neodradilo nás ani to, že po příjezdu na parkoviště začalo pršet, což bylo kvitováno řadou reakcí:

Tonda: „V moři už jsou jen rybáři, skejtáři a Hořeňáci.“

Ivetka: „Kdyby nebylo tak hnusně, tak si myslím, že jsem v Itálii.“

Po příjezdu do Itálie jsme se ubytovali v luxusním čtyřhvězdičkovém hotelu s bazénem. Nebylo si na co stěžovat, hotel disponoval televizí i vířivou vanou. I přes povinné koupací čepice byl bazén oblíben všemi účastníky natolik, že se nám podařilo rozšířit náš repertoár o několik tanců „pod vodou“. Umíte si jistě představit, jak vtipně vypadali tanečníci v bílých čepičkách, kteří pokleknou u tanečnic, začnou tleskat a následně poskokem odchází? To vše asi v 1,5 m hloubce. Jen muzikanti zkoušeli raději na suchu...

V Alberobello se nás ujali dva členové z italského folklorního souboru „Citta dei trulli“ Ilaria a Giovanni. Oba byli velmi milí a obětaví. Provedli nás po městě, ukázali nám hlavní památky i místní trhy. Po večerech si s námi jistě užili mnoho zábavy, naučili se pár českých slov a ochutnali české pivo.

Italové se opravdu starali o naše pohodlí. Dokonce ani se zvládnutím italštiny jsme neměli větších problémů:

Kačí: „Myslíš, že mořský plody začínají v italštině od písmena z?“

Tonda: „Jo, z moře.“

Každý den jsme navštěvovali vyhlášené restaurace a ochutnávali speciality o několika chodech. Dále nás provedli muzeem vína, kde nás neminula ani ochutnávka toho nejlepšího italského vína.

Festival v Alberobello byl velmi dobře organizován a jeho příjemnou atmosféru dotvářely kulisy, které představovaly špičaté kamenné střechy místních domků. Vystupovali jsme třikrát, pokaždé večer, jelikož Italové žijí nočním životem. Hořeňák zde sklídl veliký úspěch se svou ukázkou podkrkonošského folklóru. Kromě nás a místního folklorního souboru se zde představily ještě soubory z Brazílie, Argentiny a Keni. Hořeňák také navštívil nedělní ranní mši a poté i před kostelem zahrál a zatancoval.

Řada z nás navázala kontakty, které snad nevyhasnou. Už teď víme, že se ještě uvidíme, jelikož soubor Citta dei trulli přijede do matičky Prahy na Pražský jarmark.

Celý zájezd byl provázen vtipnými situacemi a každý, kdo na něm byl, bude mít jistě na co vzpomínat.

Členové souboru Hořeňák, foto: archiv Hořeňáku

Kilimandžáro - Tanzánie

